

Utlåtandegivare	Utlåtande	Bemötande
Näringslivs- och infrastruktur-nämnden	Näringslivs- och infrastrukturnämnden gav följande utlåtande baserat på diskussionen på mötet: Avsnitt 7.1. Grunder för utvärdering av byggnader, Utbildningstjänster, tredje stycket: Som ett alternativ betraktas lokala kluster där kommunens olika tjänster tillhandahålls på ett centraliserat sätt i lokala servicekluster, vilket underlättar tillgången till tjänster och gör det möjligt att effektivt svara mot de utmaningar som det minskande antalet barn innebär. En modell med servicekluster skulle också göra områdena mer attraktiva för människor som flyttar till Lovisa från andra orter, men samtidigt skulle den minska de perifera områdenas attraktionskraft och strida mot stadens strategi när det gäller tillgång till tjänster inom småbarnspedagogik och utbildning i en stor del av staden.	Avsnittet i fråga består av kommentarer från verksamheten, vilka använts som utvärderingsgrund. Med andra ord är detta en servicenätsfråga som avgörs när servicenätet upprättas, inte i fastighetsstrategin.
Nämnden för fostran och bildning	Nämnden för fostran och bildning konstaterade i sitt utlåtande att fastighetsstrategin måste också ta ställning till de fastigheter som staden hyr. Dessutom skall fastighetsstrategins innehåll, språk och struktur vara lätt att förstå. Förklaringar av termer och förkortningar ska finnas i det sammanhang där de används. Nämnden för fostran och bildning anser det vara viktigt att strategin förbättrar förutsägbarheten för fastigheter. Nämnden för fostran och bildning föreslår att investeringsplanen överförs på lokalservicens ansvar och att skyddade byggnader bör få en egen klassificering.	Strategin tar ställning till hyrda fastigheter, och principerna för hyrningen finns angivna under 7.5 Hyresbestämning. Fastighetsterminologin i fastighetsstrategin måste stämma överens med den som används i fastighetsrelaterade ordlistor, så att generaliseringar inte orsakar onödiga missförstånd.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsnämnden konstaterar i sitt utlåtande att kulturarvets särskilda egenskaper måste identifieras och bevarandemål måste fastställas. Fastighetsstrategin ska innehålla aktuell information om den byggda miljön och byggnaderna tillsammans med deras kulturmiljöer.	Fastigheternas särdrag beskrivs i ett separat, mer detaljerat dokument, det så kallade objektskortet (under arbete). Att inkludera denna information i själva strategin skulle göra dokumentet onödigt omfattande. Fastighetsstrategin syftar till att skapa ett verktyg för att utvärdera olika fastigheter genom stadens verksamheter. Själva besluten om till exempel bevarandemål skapar verksamheter som fastighetsstrategin sedan tjänar.
Byggnads- och miljönämnden	Byggnads- och miljönämnden diskuterade utkastet till fastighetsstrategi. Konstaterades, att inget utlåtande om utkastet ges till näringslivs- och infrastrukturnämnden.	
Revisionsnämnden	Revisionsnämnden konstaterar följande som sitt utlåtande: Revisionsnämnden är nöjd med att fastighetsstrategin äntligen har nått detta skede. Revisionsnämnden konstaterar att den fastighetsstrategi som är på remiss är bra, grundlig och nödvändig och att den bifogade fastighetsförteckningen är mycket omfattande. Revisionsnämnden önskar att fastighetsstrategin antas snabbt och börjar användas på ett mångsidigt sätt.	
Äldrerådet	1) I strategin används ordet ”by” medan ett bättre uttryck skulle vara stadsdel. 2) Punkt 3.1 I slutet av stycket läggs till: Man tar i beaktande att andelen av äldre personer ökar märkbart i framtiden för att säkerställa deras sociala umgänge genom en tillräckligt stor och tidsenlig möteslokal. 3) Punkt 7.1 Tjänster för välfärd; Förfrågningar för bedömning av lokalernas lämplighet ska för äldre personers del skickas till äldrerådet, som koordinerar dessa saker som påverkansorgan i samarbete med föreningar och ger utlåtanden om frågor som gäller äldre personer. 4) Punkt 7.5 Teknisk korrigering till punkten ”Lovisa Bostäder Ab (inte Lovisa Fastigheter Ab) ansvarar för bostadsuthyrning”. 5) Punkt 7.5.1; I slutet av meningen läggs till: Vid evenemang som staden ordnar tas inte separat avgift ut för användning av lokalerna, eller när äldre personer samlas för att sköta frivilligarbete för att främja äldre personers psykiska välbefinnande samt gemenskap.	Har rättats till i texten. Punkt 3.1 utgör en granskning av den gällande befolkningsprognosen. Tilläggsförslaget har att göra med servicenätet, något som fastighetsstrategin finns till för att verkställa. Äldrerådets och andra påverkansorgans deltagande har fastställts och beslutats på annat håll. Detta har rättats till i texten. En fråga som denna avgörs av de ansvariga organen. I avsnitt 7.5 i strategin anges att en nedsatt avgift/befrielse från en avgift motiveras separat.
Ungdomsfullmäktige	I fastighetsstrategin är det viktigt att beakta de ungas behov och önskemål. Vid planeringen av fastigheter vore det bra att satsa på lokaler som är avsedda för ungdomar, till exempel ungdoms- och hobbylokaler. Det skulle vara viktigt att strategin tar hänsyn till unga personers behov att samlas och göra saker tillsammans. I fastighetsstrategin vore det också bra att betona fastigheternas energieffektivitet och driftskostnader. Dessutom bör byskolornas ställning garanteras också i fortsättningen, eftersom fungerande byskolor också i framtiden kunde vara en styrka för Lovisa. Det skulle också vara viktigt att ägna uppmärksamhet åt byarnas attraktivitet också i fortsättningen. Forsbys tillväxt bör tas i beaktande som ett positivt fenomen.	Dessa frågor ska beaktas/fattas beslut om vid en servicenätsutredning, som styr fastighetsstrategin. Staden har redan förbundit sig till energieffektivitet genom andra beslut, och energieffektivitet är en princip som följs i fastighetsstrategin såsom också driftskostnadseffektiva lösningar.
Barnparlamentet	Befolkningsutveckling och portföljhantering	

Barnparlamentet i Lovisa ansåg enhälligt att stadens åldrande befolkning är en negativ utveckling. Förändringen i befolkningsstrukturen, där antalet personer under 15 år minskar och antalet personer över 75 år ökar, innebär att infrastrukturen måste anpassas. Antalet daghem och skolor kommer sannolikt att minska. Alternativt kan man tänka sig att de frigjorda daghems- och skollokaler kan användas för äldreboende och/eller caféverksamhet, vilket skulle öka gemenskapen och erbjuda dubbel glädje: äldre får möjlighet att följa barnens vardag på nära håll och barn som saknar mor- och farföräldrar eller vars mor- och farföräldrar bor långt bort får möjlighet till "reservmor- och farföräldrar".

Den åldrande befolkningen behöver också tjänster som möjliggör ett gott liv: lokala butiker för att säkerställa tillgången till produkter, fler idrottsanläggningar för äldre för att upprätthålla grundläggande hälsa. Cykelvägar och farthinder skulle öka känslan av säkerhet. Antalet hundparker kan ökas. Många äldre har hundar och hundparker ökar gemenskapen och erbjuder även de med sämre rörlighet möjlighet att rasta sina husdjur.

Bostadsproduktionen bör diversifieras och sådana bostadsformer bör stärkas som erbjuder möjlighet till ett självständigt liv så länge som möjligt: radhus och höghus istället för egnahemshus, hissar även i de höghus där de saknas för att säkerställa tillgängligheten. Hälsovårdstjänster och livsmedelsbutiker måste finnas nära bostadsområden, även på landsbygden. Moderna äldre vill säkert också ha moderna lösningar och lokaler för äldreboende. Även om fokus måste ligga på den åldrande befolkningen och att säkerställa deras behov, måste man också investera i verksamhet som säkerställer trivsel för barnfamiljer och ökar intresset för staden: daghem och skolor måste hållas i gott skick och skolnätet bör inte skäras ner, badstränder måste förbättras och lekplatser måste hållas i gott skick. Fastigheter som inte längre behövs bör säljas. Pengarna från försäljningen kan användas för nybyggen. Staden bör också aktivt se till att fastigheterna inte förfaller och blir oanvändbara.

Ändring av användningsändamål var en tanke hos flera parlamentmedlemmar. Nedlagda byggnader kan användas för att bygga parkourbanor och klättersalar. Nedlagda skolbyggnader kan användas som gemensamma vardagsrum för byarna och till exempel som centra för fritidsaktiviteter eller för att erbjuda olika boendetjänster.

Boendekapacitet antas behövas särskilt på sommaren. Även idéer om att inrätta lokala museer diskuterades. Stora byggnader kan omvandlas till bostäder och de bästa kan användas för att skapa upplevelseparker för européer.

Rivning av byggnaderna som är i mycket dåligt skick ansågs vara ett alternativ.

Utbildningstjänster

Enligt fastighetsstrategin omfattar ansvarsområdet för utbildningstjänster 12 grundskolor och 2 gymnasieskolor. Skolornas lokaler anses generellt sett vara tillräckligt stora. Barnparlamentet var helt överens om detta. En bidragande orsak till lokalernas tillräcklighet ansågs vara det låga antalet elever och att skolmåltiderna delas upp i flera matpass. Matsalarna på Harjurinne skola och Tessjö skolor ansågs vara trånga. Enskilda klassrum ansågs vara för små. Skolbyggnaderna ansågs inte vara helt tillgängliga (röstresultat: tillgänglig ja 13 röster, tillgänglig nej 7 röster, tomta 2). I de nya skolorna hade tillgängligheten beaktats väl (Koskenkylä). Skolan har hiss, korridorerna är breda och ramper finns på nödvändiga platser (Harjurinne). I de äldre skolbyggnaderna var tillgängligheten dålig: hissar saknas, trösklar är hinder i flera dörröppningar och det finns många trappor. Ramper finns sporadiskt vid ytterdörrarna.

Några av barnparlamentets medlemmar nämnde att tillgänglighet bör finnas i alla skolbyggnader och att alla barn bör ha lika rätt att röra sig obehindrat i alla lokaler. Ljudfyrrar finns inte i någon skola. Även skyltningen bör förbättras. De finns dåligt, om alls. I de tillfälliga lokalerna för Generalshagens skola, som är under renovering, är det svårt att röra sig med rullstol.

Kommentaren om att kombinera olika verksamheter i samma byggnad nämns redan under rubriken 1.2 Strategins innehåll.

Dessa frågor styrs inte av fastighetsstrategin.

Dessa frågor ligger utanför stadens kontroll, men naturligtvis kan vi på olika sätt försöka främja dem, och det gör vi också.

Servicenätverket bestämmer dessa frågor.

Ett av målen med fastighetsstrategin är att skapa principer för fortsatt användning av byggnadsfastigheter. Försäljning är ett alternativ, men det är inte alltid möjligt. Fullmäktige beslutar om användningen av intäkterna, frågan hör inte hemma i strategin. Servicenätet fastställer lokalbehoven och då kartlägger man om byggnader kan tas i bruk för något annat ändamål. Detta är inte alltid ändamålsenligt eller genomförbart.

Inte direkt under stadens kontroll. Staden kan stödja detta mål med andra beslut.

Detta anges också i fastighetsstrategin.

Dessa frågor bestäms av den som anordnar verksamheten, som styrs av servicenätet, inte fastighetsstrategin.

Tillgängligheten bestäms redan av annan lagstiftning och andra beslut. Tillgänglighet beaktas i alla nybyggnadsobjekt och saneringsobjekt, och man arbetar ständigt med att förbättra tillgängligheten på andra platser. Tillgängligheten bestäms redan av annan lagstiftning och andra beslut. Tillgänglighet beaktas i alla nybyggnadsobjekt och saneringsobjekt, och man arbetar ständigt med att förbättra tillgängligheten på andra platser. Strävan är att förbättra tillgängligheten i befintliga byggnader, men det betyder inte alltid att alla lokaler är tillgängliga, utan de lokaler där tillgänglighet är nödvändigt (till exempel undervisningslokaler). Andra brister kartläggs och förbättras också, till exempel belysningen. Detta är ny information. Verksamheten har inte rapporterat detta, och de tillfälliga lokalerna har planerats och genomförts så att de är tillgängliga. Frågan kommer att utredas. Inte en strategifråga.

Skolornas grupprum väckte diskussion. Det finns grupprum, men de är tyvärr ofta upptagna, så deras tillräcklighet kan anses vara dålig. Grupprummen är också små. Vissa skolor ansåg att deras grupprum var väl ljudisolerade, men i vissa skolor måste korridorer användas som grupprum. Att flera klasser arbetar i korridoren ansågs vara en omöjlig lösning. Fler tysta rum efterfrågades. I vissa skolor kan klassrummen delas upp, i andra används förutom korridorer även skolrestaurangen, personalens arbetsrum och kopieringsrummet som arbetsutrymmen. Grupprummen i Generalshagens skola, som finns i baracker, är obefintliga.	Denna fråga tas alltid i beaktande vid projekt. De befintliga byggnaderna har sådana lokaler, men saneringar ger möjlighet att förbättra situationen inom ramen för projektet. Vägledningen om lokalerna kommer alltid från verksamheten. Tyvärr motsvarar tillfälliga ersättande lokaler inte den riktiga byggnaden, men också i fråga om dem lyssnar vi på verksamheten för att säkerställa lokalernas funktionalitet.
Några av parlamentets medlemmar ville särskilt påminna om att Lovisa stads styrka och attraktionskraft bygger på att det också finns byskolor. Välfärdstjänster En majoritet av barnparlamentet ansåg att ett nytt bibliotek var nödvändigt. (röstresultat 12–7, 3 tomma)	Inte något som bestäms av strategin.
Motivering: Lovisa behöver en ny, modern och fräsch biblioteksbyggnad eftersom den nuvarande är gammal och i dåligt skick. Det nuvarande biblioteket anses också vara litet och gammalmodigt. Det saknar attraktionskraft. Ett större bibliotek skulle uppmuntra till mer läsning eftersom det skulle rymma fler populära böcker. Även sommarbesökare skulle lättare hitta till ett stort bibliotek. Vissa ansåg att det befintliga biblioteket räcker och att bokbussen, som också besöker skolor, kompenserar för de brister som finns i bibliotekssystemet. I stället för ett nytt huvudbibliotek önskades också ett mindre bibliotek i en by som saknar eget bibliotek (Isnäs). Det nuvarande biblioteket i Tessjö ansågs vara för litet och Liljendals närbibliotek glädde byns elever. Sett från Strömfors/Bruket är biblioteket hopplöst långt borta. Själva biblioteket beskrevs också som ett fungerande koncept, men bokutbudet borde förnyas. Det fanns också önskemål om en kopieringsmaskin i de befintliga biblioteken.	Bestäms av servicenätet, inte fastighetsstrategin. En servicenätsfråga, för biblioteket har redan tillsatts en egen projektgrupp enligt strategin.
En majoritet av barnparlamentet ansåg att en ny idrottshall var onödig. (röstresultat 17–2, 3 tomma) Motivering: Lovisa har redan en tillräckligt stor och fungerande idrottshall, en ny behövs inte. Den befintliga centrumhallen kan renoveras. Några av parlamentets medlemmar ansåg att inomhusluften i den nuvarande hallen är dålig och att de ofta återkommande reparationerna blir dyra. Alla ser inte centrumhallen som betydelsefull. Agricolahallen, Liljendalens idrottshall och Valkom allaktivitetshus kompletterar behovet väl. Dessa nämnda hallar är tillgängliga för alla kommuninvånare. I randområdena finns byahus för inomhusaktiviteter. De är också lämpliga för småskalig inomhusidrott. För vissa byar i randområdena är hallarna i grannkommunerna lättare att nå. Tessjö skulle behöva någon form av egen inomhusidrottsanläggning. Det finns också en önskan om att få en egen kupolhall till Lovisa.	Ett servicenätsbeslut, avgörs inte i fastighetsstrategin. Ett servicenätsbeslut, avgörs inte i fastighetsstrategin.
Allmänna kommentarer om byggnader i Lovisa Det finns ganska många gamla byggnader. De borde renoveras och tas i bättre bruk. Byggnader som är arkitektoniskt vackra och viktiga för Lovisa bör skyddas bättre. Gamla byskolor bör skötas bättre. Till exempel är Valkon koulu i stort behov av renovering och Tessjö skola samt Ruukin koulu bör målas.	Fastighetsstrategin tillhandahåller verktyg för portföljbildning som stöder beslutsfattandet för varje byggnad.
Ett särskilt tack för det fantastiska daghemmet i Valkom. Det var en viktig sak för Valkom by. Generellt sett är byggnaderna bra inomhus, men utifrån sett är de slitna och behöver ytvård. Till exempel bör lösa paneler repareras. Många hus är färglösa och ser tråkiga ut. Renovering av kyrkobyggnader är en värdefull åtgärd, men det finns fortfarande arbete kvar att göra. Ett särskilt tack för den nya, stora och välskötta skolan i Forsby. I Isnäs är man nöjd med framstegen i skolbyggnadsprojektet och att skolorna för båda språkgrupperna kommer att finnas under samma tak. Samtidigt har de nuvarande lokalerna för den svenskspråkiga skolan ansetts vara bra.	Fastighetsstrategin tar ställning till underhåll och reparationsarbeten, budgeten till anslag. Alla byggnader i staden är inte i stadens ägo.